

Országos Lotz János szövegértési és helyesírási verseny

Iskolai forduló

2014. december 10.

8. osztály

tanuló neve

tanuló iskolája

Tollbamondás pontszáma: _____

Szövegértés pontszáma: _____

Helyesírási teszt pontszáma: _____

Összesített pontszám: _____

A feladatokat összeállította:

Kutnyánszkyné Bacskai Eszter szaktanár

Lenczné Vrbovszki Judit szaktanácsadó

Unti Judit szaktanár

Lektorálta:

Tóth Katalin lektor

A verseny fővédnöke:

Dr. Simonsics Péter nyelvész, docens

Szövegértés

Olvass figyelmesen! Azután válaszolj a szöveggel kapcsolatos kérdésekre!

Önképző magyarság

Lotz János (1913–1973) a 18. században Somogyvámosra betelepült német család leszármazottja az Amerikai Egyesült Államokban született, és amerikai állampolgárként halt meg. Rövidre szabott életéből mindössze tizenhat évet töltött Magyarországon, s ennek a felét a bonyhádi evangélikus gimnáziumban (1923–31). A nyelvtudományok zsenije itt szerezte ismereteinek alapjait. Erre mindig büszke volt. Az iskola közel kétszáz éves történetének egyik legkiválóbb tanulója volt a mindvégig kitűnő Lotz János. A tanévek végén *szorgalmáért*, *„hitbuzgalmáért”*, *„irodalmi munkásságáért”*, *„kritikai képességéért”*, *„tudományos felkészültségéért”* ösztöndíjban részesült. Az önképzőkörben verseivel, műfordításával, novelláival, irodalmi dolgozataival, előadásaival kiemelkedett a mezőnyből.

1935-ben Stockholmban ösztöndíjas, a következő évben a stockholmi Magyar Intézet igazgatója, majd 1942-ben kinevezték egyetemi tanárnak a svéd fővárosban.

(Részlet Lotz János egyik életrajzából)

Önképzőkör: tanulók, különösen középiskolaiak, egyesülete abból a célból, hogy magukat a hazai nyelvben, irodalomban műveljék. Ezek az önképzőkörök, ha kellő professzori felügyelet alatt állanak, hasznára vannak az ifjúságnak.

(A Pallas nagy lexikona Lotz-korabeli szócikke)

Stockholmi magyar önképzőkör

A svédországi, stockholmi székhelyű Önképzőkör kulturális vagy tudományos témájú előadást szervez a Magyar Házban 2013-ban minden hónap utolsó szerdáján este 19.00 órakor, januártól májusig, illetve szeptember és november között. Júniusban a Szent Iván-ünnep (a svéd „Midsommar”) hetében táborozunk. Előadásainkon, táborunkban szívesen látunk minden érdeklődőt.

Az Önképzőkör tagságdíja szerény **50 korona**, személyenként egy évre.

Szeretettel várunk!

(Működő egyesület felhívása napjainkban)

Feladatok

1. Hasonlítsd össze a mai svédországi és a Lotz-korabeli gimnáziumi önképző tevékenységet!

Tegyél + jelet a megfelelő oszlopba, választásodat támaszd alá!

8/

Szempont	Hasonlóság	Különbség	Idézet vagy indoklás
Az önképzés témái			
Részvevők			
Az önképzés céljai			
Színhelye			

2. Egészítsd ki úgy a svédországi nyári önképző tábor programját, mintha Lotz Jánosról szólt volna!

5/

Tábor neve: _____

2013. június 24.

Program

9.00 Megnyitó

9.30 Előadás

Téma: _____

10.00 Csoportfoglalkozás

Téma: _____

12.00 Ebéd

13.00 Szabad foglalkozás

Téma: _____

15.00 Pihenő

19.00 Mit tanultunk? – bemutatók

Téma: _____

3. Igaz vagy hamis az állítás?

4/

- a) Lotz 7 évig volt Svédországban. _____
- b) Lotz János érettségi után 11 évvel lett egyetemi oktató. _____
- c) A Pallas lexikon szerint tanári segítség kell az önképzéshez. _____
- d) Lotz korában is volt tagsági díj az önképzőkörben. _____

4. Számold ki!

3/

Ennyi évet nem élt Lotz János Magyarországon. _____

Ennyi évesen lett igazgató a Magyar Intézetben. _____

Ennyi évesen lenne tag ma Lotz János a svéd önképzőkörben. _____

Összesen: 20 pont**Elért pontszám: _____**

Helyesírási feladatok

1. Válaszd el minden lehetséges helyen az alábbi szavakat!

10/

Báthory_____

absztrakt_____

anarchista_____

kapálódzik_____

legott_____

legalábbis_____

Csajkovszkij_____

záporosó_____

belügy_____

egyszersmind_____

2. Állítsd betűrendbe az egyes oszlopokban található szavakat! Számozással (1-6.) jelöld a helyes sorrendet!

8/

__körös-körül

__jegygyűrű

__Pál

__kisszék

__Körös-hegy

__jeggyel

__pálinka

__kissé

__Körös

__jegyben jár

__Paál

__kis részben

__Körös

__jegye

__paca

__Kiss Ernő

__Körös-part

__jegyesség

__pala

__kis szemű

__Körösi Csoma

__jegyespár

__pác

__kisszerű

3. Egészítsd ki a következő szavakat i vagy í betűvel!

12/

szol__d, szel__d, áh__tat, b__ztat, be__ratás, be__ratkozik, d__cséret, kef__r, v__zen, v__ziló, na__v,
v__gasz

4. a) Döntsd el, hogy j, jj, ly vagy lly betűvel kell-e kiegészíteni a következő szavakat! 11/

b) Karikázd be a kakukktójást, és írd le a vonalra helyesen! _____

su__kol, laká__, bék__ó, bögö__, muszá__, zsö__e, megbocsá__t, Ga__a-tető, tarso__, vi__og,
zsiva__

5. Írd a táblázat utolsó oszlopába a helyesen írt forma betűjelét!

19/

A	B	C	
János-dűlői	János dűlői	jános-dűlői	
újong	ujjong	újjong	
Állami díj	Állami-díj	Állami Díj	
futball labda	futballabda	futball-labda	
Batthyány	Dessewfy	Damjanics	
mende monda	mende-monda	mendemonda	
kilowattal	kilówattal	kilowatt-tal	
Győr-Moson-soproni	győr-moson-soproni	Győr-Moson-Soproni	
Dél-afrikai Köztársaság	Dél-Afrikai Köztársaság	Dél-Afrikai köztársaság	
Shakespeare-i	shakespeare-i	shakespearei	
Babits Mihály-os	babits mihály-os	Babits Mihályos	
Mecsek hegység	Mecsek-hegység	Mecsek Hegység	
céhvel	dohval	kehvel	
Kossuth-al	Kossuth-tal	Kossuthtal	
tánc és illemtanár	tánc-, és illemtanár	tánc- és illemtanár	
számтан házifeladat	számтан házi feladat	számтан-házifeladat	
Milnevel	Milnével	Milne-vel	
Nemzetközi Nőnap	nemzetközi nőnap	Nemzetközi nőnap	
Országos Széchényi könyvtári	országos széchényi könyvtári	országos Széchényi könyvtári	

Összesen: 60 pont

Elért pontszám: _____